

HISTORISK SAMFUND

i 1940

Aarsmødet afholdtes Søndag den 10. Marts (udsat fra 17. Febr. paa Grund af Vintervejret) paa „Postgaarden“ i Holbæk. Ved et Styrelsesmøde Kl. 2 bød Formanden det nye Styrelsesmedlem, Forst. Eskild Nylev, Velkommen og meddelte, at Økon. Selskab havde sendt et Bidrag paa 100 Kr. til Kundbystenen. Det vedtoges at samles i Kundby en Søndag i Foraaret og forevise Stenen for Sognets Beboere, vore Medlemmer og andre interesserede. Ved Generalforsamlingen samme Dag bød Formanden Velkommen og udtalte Mindeord over Forfatteren Thorkild Gravlund, der nogle Aar havde været Medlem af vor Styrelse. Hr. Lunn opfordrede endvidere til at give Bidrag til hans Mindesten og gav Oplysninger om Kundby-Stenen. Sekretæren forelagde Beretning og Regnskab; begge Dele godkendtes. Til Styrelsesvalget i 1940 indstilledes til Nyvalg Amdtsraadsmedlem L. P. Larsen, Igelse, og Forstander Nylev, og til Nyvalg i Stedet for Hospitalsforvalter Mørch, Postmester Paludan-Müller, Nykøbing. Til næste Aars Mødested valgtes Jyderup. — Ved Foredragsmødet Kl. 4 talte Høj-skolelærer, cand. mag. Vald. Nielsen, Vallekilde, om Litteraturkritikeren Clemens Petersen. — I et afsluttende Styrelsesmøde konstituerede Styrelsen sig med Genvalg til de forskellige Poster og Udvalg. Det vedtoges at trykke et Oplag af Dr. Møllers Fører i Kalundborg Kirke til Forhandling i Kirken.

Paa Stavnsbaandsløsningsdagen d. 20. Juni, „den danske Bondestands Fødselsdag“, som Asmund Gleerup engang kaldte den, samledes en lille Kreds af Medlemmer og Interesserede i Kapellet i Kundby Kirke. Formanden foreviste Mindestenen, der nu hviler over den Gravhvælving, hvor Etatsr. Vilh. Aug. Hansens og hans Hustruers Kister staar, en cirkelrund Ølandssten med følgende Indskrift, tegnet af Arkitekt Marius Pedersen, Holbæk, efter Sekretærens Skitse.

Her hviler
 Bondens nidkære Talsmand
 Medlem af den store Landbokommission
 Konferensraad
 VILHELM AUGUST HANSEN
 til Frydendal
 * 24.—10.—1744 † 20.—5.—1796
 og hans Hustruer
 JAKOBINE ELISABETH GRAAH
 * 1752 † 1786
 og hendes Søster
 INGER CHARLOTTE GRAAH
 * 1747 † 1818
 — 1788 — 1938 —

Formanden talte om de store og tunge Begivenheder, vi havde oplevet i dette Foraar. Der skrives nye Blade i vort Fædrelands Historie, men ihvor det end gaar, saa er Dansken født til frie Mænds Færd og ikke til Trællekaar. „Vi ved, at et Fjeld kan sprænges, og tvinges kan en Elv, men aldrig kan et Folk forgaa, som ikke vil det selv“. Vi maa løfte den dyrebare Arv fra Fædrene og værne om de gode Minder, de gav os, og her har Historisk Samfund en særlig Opgave. Vi staar her ved en god dansk Mands Grav. Vilhelm August Hansen og hans to Hustruer hviler under Gulvet her. Han var Medlem af den store Landbokommission og gjorde et stort og betydningsfuldt Arbejde for at hjælpe Bonden frem til bedre Kaar. Han var Idealist og bragte de Ofre, det koster. Vi vil ære hans Minde! Hr. Lunn takkede til sidst Holbæk Amts Sparekasse, Holbæk Amts økonom. Selskab og Holbæk Amts Landboforening for Bidrag til Stenen, og lagde derefter en Buket af Bøg og Eg fra gamle Træer ved Torbenfeldt, V. A. Hansens Hovedgaard, paa Stenen som en Hilsen fra Hofjægermester Treschow. „Saa overgiver Historisk Samfund Stenen til Kundby Kirke. Værn Mindet om en af Holbæk Amts bedste Sønner!“ Paa Menighedsraadets Vegne takkede Provst Rørbeck for Stenen og lovede, at dette Minde altid vilde blive holdt i Ære.

— Nogen Sommerudflugt holdt Foreningen ikke paa Grund af de særlige Forhold, der skyldtes den tyske Besættelse af vort Land.

— Paa et Styrelsesmøde d. 9. Dec. opgjordes Resultatet af Afstemningen, der viste, at L. P. Larsen og Nylev var gen-

valgt med hver 20 St., og Paludan-Müller nyvalgt med 16 St. Desuden drøftede man en Plan om at afholde nogle nationalhistoriske Møder i Amtet i Forening med andre nationale Foreninger.

— Historisk Samfunds Medlemsstal var 1. Jan. 1939: 837. 1. Jan 1940: 835 og nu 1. Jan. 1941: 845.

Albert Thomsen.
